

Västra Alstads kyrka

Lunds stift

Fasad mot sydöst.

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning

KRISTINA SIMONSSON, 2018-07-07

jais
arkitekter

Svenska kyrkan
LUNDS STIFT

Västra Alstads kyrka

Anderslövs församling, Skytts kontrakt, Lunds stift, Västra Alstads socken,
Trelleborg Västra Alstad husnr 1, Trelleborgs kommun, Skåne län, Skåne

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

Från öster. Flygfoto: Pär-Martin Hedberg.

Västra Alstad ligger på Söderslätt en mil nordöst om Trelleborg. Den platta slätten vid havet övergår i ett backlandskap i norra delen. Slättbygden har Sveriges bästa åkerjord. De goda förutsättningarna för odling gjorde området attraktivt redan under förhistorisk tid. Kring 1000-talet, efter befolkningsökning och förbättringar inom jordbruket, skedde en omfattande bybildning. Under 1100-talet bildades socknarna och flera romanska kyrkor byggdes i området, ibland ersatte de en träkyrka. På Söderslätt är socknarna små och kyrkorna ligger tätt. Namnet skrevs Alstedwestre på 1500-talet, namnet tros härstamma från al. På en karta från 1714 över byn finns ett femtontal kringbyggda gårdar samlade runt en allmänning i mitten med kyrkan i östra delen av byn. Kyrkbyn var omgiven av odlingsmark indelad i en mängd smala tegar.

Denna struktur behölls fram till enskiftet i början av 1800-talet då landskapet omvandlades. Jorden sammanfördes i större enheter, byn splittrades och flera av gårdarna flyttades ut från bykärnan. Nya gathus byggdes längs vägarna och byn växte österut. 1896 byggdes en ny prästgård efter att den äldre hade brunnit året innan då även flera andra hus i byn brann.

Järnvägen Lund-Trelleborg anlades 1875 och ett nytt stationssamhälle kallat Alstad växte fram en bit bort medan Västra Alstad förblev en liten by.

De senaste decennierna har inneburit ökad mekanisering av jordbruket, sammanslagning till större enheter av jorden och minskat behov av arbetskraft i lantbruket.

Kyrkogården ligger på en höjd med byns bebyggelse intill kyrkogården. Byn kännetecknas av låga gathus längs den slingrande Västra Alstads kyrkoväg väster och norr om kyrkogården och längs byvägen. En gård med stor ekonomibyggnad gränsar till kyrkogården i öster, gården ligger utanför den gamla bytomten. Dolt i en trädunge med en damm en bit sydväst om kyrkan ligger den före detta prästgården från slutet av 1800-talet. Det är en lång tegelbyggnad med tegeltak som numera är privatbostad.

Kyrkobyggnaden

Kyrkan var ursprungligen en romansk kyrka byggd i slutet av 1100-talet eller början av 1200-talet. Den bestod då av långhus, smalare kor och absid i öster. Kyrkan hade förmodligen likt romanska kyrkor norr- och sydportal och högtsittande rundbågiga fönster. Senare under medeltiden, 1200-1300-talet, tillfogades ett torn i väster med ett trapphus i norra tornmuren. Valv slogs i tornet, förmodligen under 1300-talet och troligen även i övriga kyrkan. Valvribborna målades i en sandstensimitation med grå och bruna ränder.

Tornet raserades efter hand ner till första våningen och nuvarande torn byggdes 1780. Tornet ersatte då en klockstapel av trä som stått på kyrkogården. Tanken 1780 var att tornet skulle prydas av en spira men på grund av ekonomin blev det ett lägre enklare tak som fortfarande är kvar.

1841 revs långhuset och ett nytt, betydligt bredare, långhus byggdes. Ritningarna är signerade J.W. Gerss. De två kolonnraderna i nya kyrkan anses markera den gamla kyrkans murar. Kyrkan fick nya bänkar och en färgsättning i grått och vitt. Gerss (1784-1844) var utbildad på Konstakademien och anställd på Överintendentsämbetet. Han är främst känd som konstnär och tecknare.

1892 revs även det medeltida koret och absiden. Långhuset förlängdes med ytterligare

tre fönsteraxlar åt öster samt en halvrund låg sakristia. Ritningen var gjord av Henrik Sjöström. Ny öppen bänkinredning som målades i ekådring sattes in samt ny altarring. Nytt golv lades med viktoriaplattor i långhus och kor. De stora fönstren försågs med glas i starka färger. Ett rosettfönster gjordes i koret. Henrik Sjöström (1856-1934) var elev och medarbetare till Helgo Zettervall och övertog senare hans kontor. Sjöström har ritat ett stort antal byggnader i Lund och restaurerat ett 40-tal kyrkor.

Kyrkan har flera gånger reparerats, nedan följer ett urval från underhållsplanen.

1913 byggdes en ny orgelläktare vilken byggdes om på 1930-talet.

1928, 1936 och 1946 försågs fönsterna i kor, långhus och sakristia med glasmålningar av konstnär Per Månsson.

1937 fick torntaket urtavlor mot alla väderstreck. Ritningarna utfördes av Eiler Græbe.

Under 1940-talet gjordes en större renovering efter handlingar av domkyrkoarkitekt Eiler Græbe. Den innebar bland annat att orgelläktaren till den äldre orgeln i tornet togs bort och det medeltida tornvalvet frilades därmed. Tegelgolvet i tornet lades om och liknande golv lades i långhusets sidogångar. Ett äldre tegelgolv från 16-1700-tal hittades i tornet. Tegelgolvet i tornet som lades blev lagt i samma mönster som det äldre golvet. En ny vägg sattes upp under orgelläktaren där förråd och trappa skapades. Bänkarna byggdes om och gjordes bekvämare. Altaruppsats och predikstol konserverades och ursprunglig färgsättning togs fram. Ett dopaltare tillkom.

På 1960-talet gjordes en renovering av arkitekt Torsten Leon-Nilsson. Inredningen sanerades från insekter. Ett nytt altare murades och nytt furugolv lades innanför altarringen.

1981 knackades putsen ner på tornet och murarna undersöktes. Tornmurarna var uppförda av gråsten och hörnkedjorna i norr och söder var murade av sandstenskvadrar på bottenvåningen. Huvudentrén i tornet är sekundärt tillkommen. 1995 installerades oljefyllda radiatorer.

På 2010-talet isolerades tunnvalvet på vinden.

Exteriör

Kyrkan består av ett brett långhus med en låg halvrund sakristia i öster och ett smalare torn i väster. Långhus och sakristia är från 1841 och 1892. Tornets bottenvåning är medeltida och påbyggd 1780.

Murarna är vitputsade, fönsteröppningarna är stora rundbågiga, fasaden är mestadels slät men artikuleras av olika gesimser under takfoten. Taken är täckta med gråmålad plåt.

Långhusets och sakristians murar är byggda av tegel. Tornets medeltida del är murat

av gråsten i jämna skift och delvis med hörnkedjor av sandstenskvadrar upp till påbyggnaden från 1780 som är murad av gråsten med småsten i bruket. Samtliga murar är spritputsade med slätputs runt fönster- och dörröppningar och i gesimser. Sockeln är utkragande och varierar mycket i höjd. Långhuset har en slätputsad rundbågsfris och ett listverk i två steg under takfoten. Frisen är lika på delarna från 1841 och 1892. Rundbågsfrisen fortsätter på långhusets östgavel. Sakristian har en tandsnittsgesims och ett listverk. Tornet avslutas med en profilerad gesims.

Tornets murar är avtrappade i skiljelinjen mellan den medeltida första våningen och den övre delen från 1780. Ankarjärn bildar det årtalet på tornets västra vägg. Tornets bottenvåning har tjocka väggar, cirka 1,3 meter.

Fasad mot nordväst.

Det finns tre ingångar, huvudingången i väster genom tornet, dörr till tornets trapphus på dess norrfasad samt prästingång i sakristian i öster. Samtliga dörrar är klädda med ekpanel i fiskbensmönster. Huvudingången tillkom troligen 1780 när tornet byggdes på. En dubbeldörr sitter i den stickbågiga muröppningen utan markerad omfattning. Ovanför sitter ett lunettfönster av trä. Mellan dörr och fönster finns inmurade stentavlor med uppgifter om kyrkans utvidgningar 1841 och 1892. Prästingången sitter i en rundbågig slätputsad öppning och tornets norra ingång i en stickbågig slätputsad öppning som kan vara ursprunglig.

Fönstren är stora rundbågiga svartmålade gjutjärnsfönster. Långhuset har tolv fönster. De rundbågiga gjutjärnsfönstren har kvadratiske rutor och en cirkel i ovankant. Antikglaset är blyspröjsat och tonat i lila och grå toner. I den övre cirkeln har varje fönster olika motiv med kristna symboler. Glasmålningarna är utförda av konstnär Per Månsson (1896-1949) och tillkom mellan 1920-40-talet liksom det tonade antikglaset. Korets fönster har glasmålningar över hela fönstret. Fönstersmygarna och omfattningarna är slätputsade. Solbänkarna är av granit. På östra gaveln finns ett runt fönster. Tornet har stickbågiga ljudöppningar täckta av brädluckor i alla väderstreck.

Långhuset har sadeltak, tornet har tälttak och sakristian ett halvt kägeltak. Samtliga tak är belagda med gråmålad falsad plåt med förskjutna falsar. Avvattningen är med grå fotrännor och vita stuprör. På torntaket finns tornur i alla väderstreck. De sitter i små kupor, ritade av Eiler Græbe och tillkom 1937. Torntaket kröns av ett klot och en tupp.

Interiör

Vapenhuset ligger i tornets bottenvåning och är kyrkans äldsta del och enda medeltida rum. Det är ett rymligt rum med ett högt medeltida kryssribbvalv. Rummet har dagsljus från ett fönster i söder i en djup nisch. Golvet är belagt med tegelstenar lagt på flatan och en inmurad gravstenshäll. Väggar och valv är putsade och vitfärgade med stenens ojämna struktur synlig.

Kryssribbvalvet är murat av helstenstegel, vilket betyder att teglet är stående. Valvet vilar på hörnpilastrar med olika utformning. I nordöstra hörnet finns ett djurhuvud vid ribbans anfang. Ribborna är halvrunda. Sköldbågarna med följdskift är rundbågiga åt två håll och spetsbågiga åt två håll. Rummet är möblerat med bokbord och klädhängare.

Mellan vapenhus och långhus finns en passage som tillkom på 1940-talet. I passagen finns dörrar till orgelläktaren, teknikrum och till långhuset. Dörrarna är ramverksdörrar med fyllningar målade i grått.

Kyrkorummet består av ett brett ljust långhus som är indelat i tre skepp avdelade med kolonner. Koret har samma bredd som långhuset men markeras genom att det är upphöjt. I långhusets västra del finns orgelläktaren. Öppna bänkar står på ömse sidor om mittgången i långhuset. Även sidogångar finns. Golvet är belagt med olika material. I mittgången ligger åttkantiga cementplattor i rött och grått med svarta hörntärningar från 1892. I sidogångarna ligger tegelgolv från 1940. Under bänkkvarteren ligger sexkantiga handslagna tegelplattor. Tegelgolvet under bänkarna är det golv som före 1892 års utvidgning låg i mittgången. Stora rundbågiga gjutjärnsfönster med blyinfattat tonat glas belyser rummet, samt ett

runt fönster i korets östvägg. Fönsterbänkarna är täckta med mörk kalksten. Kyrkorummets mittskepp är välvt med ett spetsbågigt trävalv medan sidogångarna har plana tak. Samtliga väggar och innertak är slätputsade och vitfärgade. Valvet bärs upp av två rundbågsarkader med vita kolonner med fyrklöverformat tvärsnitt. Mellan valvet och arkaden löper en bred profilerad list. Från taket hänger mässingskronor och på väggarna sitter mässingslampetter.

Långhuset mot koret i öster.

Koret är upphöjt med ett terrazzosteg. Golvet i koret är belagt med cementplattor med blommönster och en fris. Innanför altarringen ligger furugolv belagt med en matta. I korets sidoskepp ligger samma plattor som i långhusets mittgång. Koret upptas i mitten av altaruppsatsen innanför altarringen. På ömse sidor om altaret finns rundbågiga dörrar med ramverk och fyllningar som leder till sakristian. I söder står predikstolen, digitalpiano och trädopfunten. På norra sidan står stendopfunten, dopaltare och ljusbärare. I koret finns två fönster med glasmålningar med motiv av Paulus och Martin Luther mot norr och söder. I öster ovan altaruppsatsen finns en rund glasmålning av Jesus uppståndelse.

Sakristian har en halvcirkelformad plan. I öster finns en ramverksdörr ut och på ömse sidor fönster. Golvet är belagt med plattor lika långhuset. Väggarna och det plana, låga taket är putsade och vitmålade. I sakristian finns skrivbord, skåp till textilförvaring och värdeskåp.

Orgelläktaren i väster upptar hela långhusets bredd. Läktaren bärs av kvadratiska träpelare. Undersidan är klädd med målad pärlspontpanel. Den täta orgelbarriären är indelad med en rundbågsarkad och målad i vitt, beige och guld. På läktaren står orgeln och bänkar.

Långhuset mot orgelläktaren i väster.

Tornets övre våningar nås utifrån från tornets norra ingång via en trätrappa i ett tegelmurat trapphus i muren. Det tegelmurade trapploppet i tornets nedre del kan vara medeltida. Tornvalvet är oputsat. I klockvåningen på tredje våningen står klockbocken med tre klockor. Väggarna i tornet är av gråsten, golvet av obehandlade brädor. De stickbågiga ljudöppningarna har omfattning av tegel. Vinden över långhuset nås genom en öppning från tornets andra våning. Tunnvalvet är isolerat. Takstolen är av furu med sparrar, hanband, stödben, tassar och snedsträvor.

Inredning och inventarier

Altaret från 1964 är murat i rött tegel och har en kraftig altarskiva av slipad mörk kalksten. Altaret är murat intill östväggen. Altaret tillkom vid Torsten Leon-Nilsson restaurering.

Dopaltaret från 1949 är ritat av Eiler Græbe. Det är murat i rött tegel med vita fogar. Altarskivan är av polerad mörkgrå kalksten.

Altaruppsatsen i renässansstil av additionstyp är troligen från 1590-tal. Tavlorna tillkom eventuellt 1695. Förmodligen var det tidigare texttavlor på bildernas plats.

Altaruppsatsen restaurerades 1941 av Osvald Oswald. Tavlorna framställer Jesu födelse och korsfästelse, nattvardens instiftelse och himmelfärden. Över målningarna finns en baldakin målad som en himmel. Baldakinen vilar på två framförställda kolonner. Uppsatsen har snidade vingar på sidorna samt kröns av figurer och ett gavelmotiv.

Altarringen från 1892 har en femsidig plan. Räcket har en genombruten rundbågsarkad med räfflade pelare i trä målat i bruten vit kulör med bronserade detaljer.

Överliggaren är målad i grönt. Knäfallet är tygklätt.

Dopfont 1 av Ignabergakalksten är gjord av skulptören Anders Jönsson 1944. Cuppan är rund med huggna reliefer föreställande Bebådelsen, Herdarnas tillbedjan och Jesu dop. Foten är åttkantig, skaftet runt med en vulst.

Dopfont 2 från mitten av 1800-talet är av trä och koppar. En räfflad rund träpelare står på en kvadratisk fot. Pelaren kröns av en dopskål i koppar med mönster.

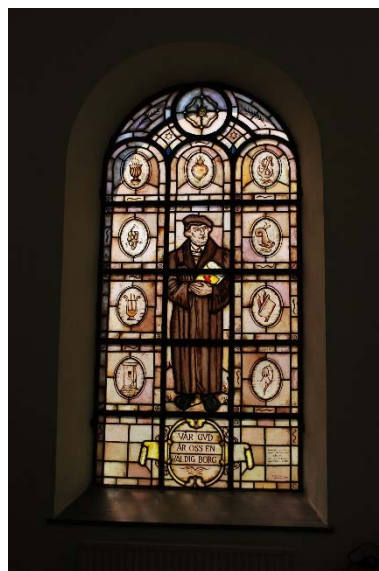
Predikstolen är av snidat målat trä i renässansstil från 1598. Trappan tillkom 1892. På 1940-talet togs ekådringen bort och tidigare färgsättning togs fram. Korgens sidor framställer evangelisterna i reliefer inom rundbågiga fält som kröns av gavelfält. Hörnen markeras med kolonner med baser i form av änglar och kapitäl med akantusblad.

Altaruppsats.

Dopfont.

Korfönster med Martin Luther.

Bänkinredningen är öppen och tillkom 1892. Den var ursprungligen målad i ekådring. Ombyggda under 1940-talet för att göras bekvämare med lutande ryggstöd. Gavlarna är uppbyggda med ramverk och fyllning. Utformningen påminner om enkla pilastrar

med bas och kapitäl. Gavlarna är marmorerade i grått och brunt medan övrigt är målat grått. Psalmbokshylla och fotstöd är integrerat.

Orgeln är byggd 1968 av Nils Hammarberg i Göteborg. Orgelfasaden är från 1868, troligen ritad av C Mårtensson. Fasaden är indelad i tre pipfält med rundbågiga öppningar avdelade med pilastrar krönte med spiror och klot. Ovanför rundbågarna finns dekorationer i form av olika musikinstrument. Fasaden är målad i ljusa färger med vitt, beige och detaljer i guld.

Orgeln kompletteras av ett digitalpiano av märket Yamaha som står i koret.

Storklockan från 1928 är gjuten av M&E Ohlsson i Ystad. *Mellanklockan* är gjuten 1757 av Andreas Wetterholtz i Malmö. *Lillklockan* är ursprungligen från 1814 men göts om 1945 av M & E Ohlsson i Ystad. Samtliga klockor pryds av inskriptioner och bårder. Mellanklockan dessutom av änglar och figurer.

Kyrkogården

Historia

Den äldsta delen av kyrkogården närmast kyrkan etablerades under medeltiden. Medeltida kyrkogårdar anses allmänt ha varit inhägnade, betade ängar, som även fungerade för profana ändamål. Gravarna utformades ofta som små kullar med träkors. Under andra halvan av 1800-talet omgestaltades ett stort antal kyrkogårdar i Skåne då de fick stramare planlösningar med gångar och kvarter och omgärdade gravplatser.

En ny friliggande kyrkogård anlades förmodligen kring 1890-talet en bit söder om den äldre kyrkogården.

Beskrivning gamla kyrkogården

Kyrkogården ligger på en höjd. Den oregelbundet formade kyrkogården omges av en vitputsad mur avtäckt med röda tegelpannor. Muren är bitvis en stödmur speciellt mot väster och norr mot den lägre liggande vägen. En trädkrans av kraftigt hamlade lindar omger kyrkogården åt tre håll. Gjutjärnsgrindar mellan bastanta murade grindstolpar finns i alla väderstreck.

Kyrkan omges av singel. Gångarna från norra och västra grinden är kantade med trädalléer. Gravplatserna är singeltäckta och omgärdade av buxbom. Enstaka har stenram eller järnstaket. Stenarna är högresta stenar från sekelskiftet 1800/1900 blandat med lägre horisontella nyare stenar. De äldre har bland annat form av obelisker och avbrutna kolonner. Även gravkar finns här. Lantbrukare är den vanligaste titeln. Inga träd finns på kyrkogården förutom trädkransen och allén men vintergröna buskar växer på en del gravplatser.

Från norr. Flygfoto: Pär-Martin Hedberg

Friliggande kyrkogården.

Kyrkogården omges av en blandhäck och en rad av hamlade träd i öster. En smidesgrind leder in i väster från vägen. En bred mittgång med singel går genom kyrkogården. Kvarteren är omgärdade av bokhäckar och gravplatserna av buxbom och singeltäckta. Enstaka gravar har stenomfattning. Den kvadratiska minneslunden med gräsmatta är omgärdad av en bokhäck. Platsen markeras med en ljusbärare och perennrabatt. Mindre urngravplatser är ordnade i ett kvarter. Det är små gravplatser med liggande stenar och omgärdade av buxbom.

Byggnader på kyrkogården

Två ekonomibygnader, personalrum och förråd finns i sydvästra hörnet av kyrkogården. Fasaderna är vitputsade och sadeltaken är täckta med röda tegelpannor. Det ena huset är ett före detta bårhus. Båda byggnaderna ligger i liv med kyrkogårdsmuren.

Kyrkogården i nordöst.

Kulturhistorisk karaktärisering för Västra Alstads kyrkoanläggning

Västra Alstad har en lång historia där en romansk kyrka byggdes kring 1100/1200-talet. Den gamla kyrkbyn tätt intill kyrkan har kvar en äldre struktur med gathus och några gårdar längs vägen som minner om hur byar gestaltades efter enskiftet i början av 1800-talet.

Kyrkogårdens omgärdning med mur och trädkrans av hamlade lindar och gjutjärnsgrindarna är betydelsefulla inslag i miljön. Kyrkogården karaktäriseras av sent 1800-talsideal med omgärdningar av buxbom, singeltäckta gravplatser och högresta stenar.

Kyrkan är till största delen en 1800-talskyrka. Den har en medeltida föregångare men endast nedre delen av tornet och långhusets gamla västgavel är kvar sedan dess. Tornet byggdes på 1780 och långhuset byggdes nytt 1841 och förlängdes österut 1892. Den stora befolkningsökningen under 1800-talet krävde större kyrkor. De planerades för att 2/3 av befolkningen skulle få plats. Kyrkan är en av många som helt förändrades under 1800-talet.

Kyrkan har ett långt och brett långhus som avslutas med en halvrund låg sakristia i öster. Stilen är en enkel rundbågestil i fönster och medeltidsinspirerade takfriser med

rundbågar. Det är vanligt i skånska kyrkor att den nya stilen förknippas med landskapets romanska kyrkor. Planformen och fönstersättningen är klassicistisk. Under 1800-talet byggdes i olika historiserande stilar.

Fönstren är tidstypiska av gjutjärn och taket belagt med falsad plåt. Fasaden är i stort oförändrad sedan 1892 förutom byte av takmaterial.

Tornets nedre del är medeltida, ett brett västtorn. Det är bastant med tjocka väggar och ett inbyggt trapphus. Väggarnas ojämna struktur och valvet bidrar till den ålderdomliga stämningen i vapenhuset. Kryssribbvalvet är murat med helstenstegel. Ribborna har olika anfang, ett av dem är utformat som ett djurhuvud, ribborna är halvrunda. Valvet av stort värde tillhör troligen en tidig valvtyp som är slagen före den stora valvslagningsperioden på 1300-1400-talet. Eiler Græbes välgjorda renovering på 1940-talet frilade valvet.

Kyrkorummet är treskeppigt och välvt med ett spetsbågigt trätunnvalv i mittpartiet som ger rummet ett lyft. Kyrkan är ett tidigt exempel på denna typ av tak som senare blev en taktyp som förordades av Zettervall i Allmänna anvisningar. En rundbågig arkad avdelar mittskepp från sidoskepp. Rummet är rymligt och ljust med tolv stora rundbågiga fönster och färgsatt i ljusa grå och vita toner. Treskeppiga kyrkorum är relativt ovanligt i landsbygdskyrkor.

Kyrkorummet är ett 1800-talsrum med nyklassicistisk färgsättning. Orgelfasaden samspelar med läktarbarriären och altarringen både i färgsättning och i rundbågen som även kommer igen i den markerade arkaden mellan skeppen. Kyrkan innehåller flera golv, tegelgolv och cementplattor med olika mönster. Cementplattor är tidstypiska golv som bidrar till sekelskiftesstämningen 1800/1900. Tilläggen från 1892 är nedtonade då all ekådring är avlägsnad. De stora gjutjärnsfönstren är smått blyspröjsade och har glasmålningar från 1920-40-tal av Per Månsson. Målningarna är lättfattliga och tydliga, även på avstånd. De bidrar till att sila och dämpa solljuset. Predikstol och altarpopsats från omkring 1600 är rikt snidade. Stilmässigt kan baldakinaltaret eventuellt tillskrivas Daniel Tomisens verkstad i Malmö men är enklare än hans verk i Skanörs kyrka.

Att tänka på

- Kyrkan ligger i en bymiljö med bevarad struktur från förra hälften av 1800-talet efter enskiftet.
- Kyrkogårdens stenmur med järngrindar och trädkransen bidrar till kyrkogårdens värde.
- Kyrkans torn innehåller medeltida murverk och ett speciellt kryssribbvalv som bör värnas.
- Kyrkorummet är ett treskeppigt 1800-talsrum med sammanhållen interiör i

nyklassicistisk stil i ljusa färger. Snidad altarpupp och predikstol är från omkring 1600 samt berättande glasmålningar från 1900-talet.

Skydd m.m.

Kyrkan och kyrkogården skyddas som kyrkligt kulturminne enligt 4 kap. kulturmiljölagen. Tillkommen före utgången av år 1939. Omfattas av tillståndsplikt 4 kap. 3§.

Anläggningen ligger inom av länsstyrelsen utsedd särskilt värdefull kulturmiljö, Västra Alstad.

Kyrkotomten ligger inom reg. fornlämning Västra Alstad 49:1 som utgör den ungefärliga bytomten enligt lantmäterikartor från 1700-talet. Den friliggande kyrkogården ligger utanför bytomten. Fornlämning Västra Alstad 4:1 på kyrkogården är en uppgift om ungefärlig plats för en flatmarksgrav där ett kärl hittades. Fornlämningar skyddas enl. 2 kap. kulturmiljölagen.

Källor och litteratur

Skåne, Landskapets kyrkor, red. Markus Dahlberg, Riksantikvarieämbetet, 2015

Sockenkyrkorna – kulturarv och bebyggelsehistoria, Riksantikvarieämbetet, 2008

Skånska kyrkor, Skånes Hembygdsförbund årsbok 1997

Underhållsplan för Västra Alstads kyrka, 2004-11-26, Ponnert Arkitekter AB

Helgedomar på Söderslätt I, Ernst Frostin 1960

Det medeltida Skåne, Peter Carelli, 2007

Skånes kyrkor 1050-1949, Claes Wahlöö, 2014

<http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/kulturmiljoprogram/sarskilt-vardefulla-kulturmiljoer-i->

Övriga uppgifter

Denna rapport om Västra Alstads kyrka, Skytts kontrakt, har upprättats av:
Kristina Simonsson, Arkitekt SAR/MSA (rapportförfattare, inventering och foto)
Karl Johan Kember (granskning),
Arkitekt SAR/MSA, Certifierad sakkunnig avseende kulturvärden
JAIS arkitekter AB, Sundstorget 3, 251 21 Helsingborg, 042-14 92 30, www.jais.se

Inventeringsdatum: 2018-04-18

Färdigställd rapport: 2018-07-07

Västra Alstads kyrka - byggnadsbeskrivning

Stomme:	Murverk-natursten Murverk-tegel
Fasadmaterial:	Puts-slät Puts-sprit
Fasadkulör:	Vit
Takform:	Sadeltak Tälttak
Taktäckningsmaterial:	Plåt-falsad, förskjutna hakfalsar
Byggnadsdel:	Torn-väster Långhus Sakristia-öster